

EINDELIIK EEN EERLIJKE KANS.....?

Vorige zomer kondigde minister Blok van Wonen aan dat er snel een wet zou komen die ervoor moet gaan zorgen dat de biedboeken voor de veilingen van rijkswegstations omzetgegevens van de zittende vergunninghouder/huurder gaan bevatten. Die wet - de Wet Aanvullende Biedboekgegevens - wordt binnenkort in de Tweede Kamer behandeld.

Voor wie het niet op het netvlies heeft: de rijkswegstations staan op rijksgrond en de locaties worden ingevolgde de Benzinewet iedere 15 jaar geveild. De Wet Aanvullende Biedboekgegevens wijzigt de Benzinewet. De wijzigingen zijn de Minister vorig jaar geadviseerd door het adviesbureau Ecorys, maar eerder al door diverse Kamerleden (motie Ten Hoopen c.s. in 2008). Het wetsvoorstel heeft blijkens de Memorie van Toelichting tot doel om potentiële bidders in staat te stellen om in de veiling 'een beter onderbouwd bod uit te brengen en daarnaast zoveel mogelijk te voorkomen dat de zittende huurder of erfpachter van die locatie ten opzichte van de overige deelnemers aan de veiling onevenredig voordeel uit zijn bestaande positie kan putten'.

Het wetsvoorstel is kort en krachtig. Het introduceert een verplichting voor de zittende huurder/vergunninghouder om ten behoeve van het biedboek de brandstoffendoorzet (uitgesplitst naar brandstofsoort met vermelding van het aantal kaartliters) en de shopomzet op te geven over de drie volle jaren voorafgaand aan de veiling. De Minister publiceert vervolgens de gemiddelden. In de toelichting bij het wetsvoorstel geeft de Minister aan dat deze gegevens noodzakelijk zijn om potentiële huurders van locaties aan rijkswegen zo volledig mogelijk te informeren over de te huren locatie en de daarbij behorende huurovereenkomst.

'Maar', zult u zeggen, 'die veilingen die zijn er toch al meer dan 10 jaar? En er zijn al honderden rijkswegstations geveild. Hadden de bidders op die veilingen deze informatie dan niet nodig?'. Uiteraard hadden zij die informatie nodig om een goed bod uit te kunnen brengen, maar zij moesten zelf maar zorgen dat zij op de één of andere manier aan deze gegevens kwamen. Voor partijen die al in de business zitten was dat ook wel te doen. Zij konden locaties qua aantallen klanten en grootte van de shops vergelijken en zo de hoeveelheden inschatten. En wie zelf dat vergelijkingsmateriaal niet had, kon dat inkopen bij adviesbureaus als PostmenBalm of Rijnstad.

'Maar', zult u zeggen, 'dat is toch vreemd voor een regeling die was bedoeld om de prijsconcurrentie op de markt van motorbrandstoffen langs wegen in beheer bij het Rijk te vergroten en de toetredingsmogelijkheden tot die markt te verruimen?'. Deze doelstellingen had u gelezen in de aanhef van de Benzinewet, een wet uitgevaardigd in het kader van het MDW-operatie (Marktwerking, Deregulering en Wetgevingskwaliteit) die in 1994 is ingezet door het eerste paarse kabinet om de wetgeving te moderniseren. Het begint u weer te dagen als u zich ook de derde doelstelling van de Benzinewet herinnert: de opbrengsten voor de Staat te vergroten.

De oliemaatschappijen, die 180 van de 250 locaties bezaten, hadden niet zoveel behoefte aan het openbreken van de markt. Zij meenden de locaties voor altijd te hebben verkregen. Zij – maar ook de ongeveer 70 particuliere vergunninghouders – hebben zich dan ook verzet tegen het veilingvoornemen, wat heeft geleid tot het Convenant van 13 april 2000. Daarin hebben zij hun positie niet zomaar weggegeven. Het convenant gaf de zittende partijen een grote voorsprong bij de eerste veiling van de locatie: zij krijgen de veilingopbrengst, en als zij zelf het hoogste bod op een locatie uitbrengen, hoeven zij ten hoogste 30 procent (aanvankelijk 15 procent) van hun bod aan de Staat af te dragen. De oliemaatschappijen hebben met een beroep op het Convenant tot nu toe tegengehouden dat zij omzetgegevens – die zij als geheim/vertrouwelijk bestempelden – moesten verstrekken.

De nieuwe regeling gaat pas gelden bij de tweede keer dat een locatie wordt geveild. Bij de stations die nog voor de eerste keer onder de hamer moeten komen, behouden de zittende partijen hun oude rechten. De Minister zal de eerdere toezeggingen respecteren en voor deze veilingen gebrekkige biedboeken blijven maken, waarin de noodzakelijke gegevens ontbreken.

Dirk van den Berg is advocaat bij BarentsKrans N.V. in Den Haag en is ruim vijftien jaar gespecialiseerd in tankstationzaken. In PompsShop gaat hij maandelijks in op een juridisch onderwerp. Reageren? dirk.vandenberg@barentskrans.nl